

Mieczysław Bienia, Sławomir Żółkowski, T. Dąbrowska

Niemojki, st. 1, gm. Łosice, woj.
białskopodlaskie

Informator Archeologiczny : badania 27, 128-129

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

mnianego muru. Z okresu nowożytnego pochodziła ceglana studnia odkryta w wykopie nr Va.

Krzywośnity, st. 1
gm. Huszlew, woj. białskopod-
laskie

Państwowa Służba Ochrony Zabytków
w Białej Podlaskiej

Badania prowadzili mgr mgr Mieczysław Bienia i Sławomir Żółkowski. Konsultantami byli prof. dr hab. S. K. Kozłowski, prof. dr hab. M. Miśkiewicz, prof. dr hab. A. Kempisty, dr hab. T. Dąbrowska, doc. dr hab. T. Węgrzynowicz. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białej Podlaskiej. Drugi sezon badań. Osada wielokulturowa: paleolit schyłkowy, mezolit, neolit — kultura pucharów lejkowatych, wczesna epoka brązu — kultura trzciniecka, wczesna epoka żelaza, okres wpływów rzymskich — kultura wielbarska, wczesne średniowiecze.

Kontynuacja ratowniczych badań wykopaliskowych z 1991 r. Badania wykopaliskowe przeprowadzono w dn. 6–12 maja 1992 r. Przebadano 70 m² powierzchni, zakładając wykopy w partiach terenu najbardziej zagrożonych zniszczeniem ze względu na dalszą eksploatację piasku.

W dwóch wykopach odkryto 13 obiektów archeologicznych oraz pewną ilość zabytków (krzemienie i fragm. ceramiki) luźno występujących poza obiektami. Większość materiału należy wiązać z kulturą wielbarską (młodszy okres wpływów rzymskich) — reprezentują ją głównie niewielkie jamy osadnicze i chata?, której wyeksplorowano tylko południowo-zachodnią część (reszta na polu zarosniętym zbożem). W obiektach dominowały fragm. naczyń glinianych oraz fragm. polepy i węgle drzewne. Ponadto odkryto występujące luźno liczne zabytki krzemienne pochodzące z mezolitu i neolitu.

Cztery odkryte na stanowisku obiekty pochodziły z neolitu (kultura pucharów lejkowatych) m.in. grób? przykryty regularnym brukiem kamiennym ułożonym z drobnych kamieni polnych, pod którym wystąpiła tylko warstwa ciemnego (zawierającego szczątki organiczne) piasku o miąższości nie przekraczającej 30 cm. Grób pozbawiony był wyposażenia, nie zauważono także żadnych pozostałości szkieletu.

Ponadto na stanowisku wystąpiły fragm. ceramiki kultury trzcinieckiej z wczesnej epoki brązu (prawdopodobnie pozostałości obozowiska z tego okresu zostały zupełnie zniszczone przez osadnictwo z okresu wpływów rzymskich), obiekt zawierający materiał z wczesnej epoki żelaza oraz 4 obiekty archeologiczne zawierające materiał ceramiczny wczesnośredniowieczny, pochodzący z XI–XIII w.

Pod względem badawczym stanowisko to, pomimo braku bardziej efektownych zabytków, dostarcza interesujących materiałów z kilku epok. Wnoszą one wiele informacji w rozpoznanie przeszłości tych terenów. Zwłaszcza odnosi się to do materiałów kultury pucharów lejkowatych oraz kultury wielbarskiej. Osady kultury wielbarskiej (ślady przemarszu Gotów nad Morze Czarne) są praktycznie bardzo mało znane — stąd szczególna wartość odkrycia w Krzywośnitach.

Badania wykopaliskowe będą kontynuowane.

Niemojki, st. 1
gm. Łosice, woj. białskopodla-
skie

Państwowa Służba Ochrony Zabytków
w Białej Podlaskiej

Badania prowadzili mgr mgr Mieczysław Bienia (autor sprawozdania) i Sławomir Żółkowski. Konsultant dr hab. T. Dąbrowska. Finan-

sowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białej Podlaskiej. Pierwszy sezon badań. Osada produkcyjna z okresu wpływów rzymskich.

Stanowisko zlokalizowane zostało podczas badań powierzchniowych AZP w kwietniu 1992 r. przez mgr. Sławomira Żółkowskiego, a następnie zweryfikowane podczas inspekcji terenowej PSOZ w Białej Podlaskiej w lipcu 1992. Położone jest na stromym stoku doliny bezimiennego cieku, lewobrzeżnego dopływu rzeki Tocznej. Część stanowiska została zniszczona przez drogę biegnącą do niewielkiej zwirowni. Pozostała część zajęta jest przez pola uprawne oraz łąkę. Podczas inspekcji terenowej PSOZ w Białej Podlaskiej w profilu piaskownicy odkryto ślady intensywnie czarnej warstwy kulturowej oraz przepalone kamienie, stwierdzono także postępujące niszczenie stanowiska przez wybiórkę żwiru.

Badania wykopaliskowe przeprowadzone w dn. 14–18 września 1992 r. miały charakter wybitnie ratowniczy. Przebadano nieznaczną część stanowiska (20 m²) zakładając wykop przy krawędzi drogi biegnącej do zwirowni, w miejscu występowania warstwy kulturowej. W wykopie po zdjęciu humusu wystąpiła intensywnie czarna, przepalona warstwa kulturowa z dużą ilością kamieni. Warstwę kulturową stanowiły pozlewane z sobą obiekty rowkowe? oraz niewiadomego przeznaczenia paleniska kamienne, stanowiące pozostałość osady produkcyjnej z okresu wpływów rzymskich (kultura wielbarska?). Z obiektów archeologicznych uzyskano niewielką ilość jednolitego technologicznie i chronologicznie materiału ceramicznego.

Niewielki zasięg badań, których celem było zabezpieczenie stanowiska przed dalszą degradacją, nie pozwolił do końca wyjaśnić charakteru stanowiska.

Badania wykopaliskowe będą kontynuowane.

Rudnik, st. 1
gm. Kąkolewnica Wschodnia,
woj. białskopodlaskie

Państwowa Służba Ochrony Zabytków
w Białej Podlaskiej

Badania prowadzili mgr mgr Sławomir Żółkowski i Mieczysław Bienia. Konsultantami byli prof. dr hab. S. K. Kozłowski, prof. dr hab. M. Miśkiewicz, dr hab. T. Dąbrowska, doc. dr hab. T. Węgrzynowicz. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białej Podlaskiej. Pierwszy sezon badań. Osada wielokulturowa, neolit — kultura pucharów lejkowatych, wczesne średniowiecze oraz grób kultury przeworskiej z młodszego okresu przedrzymskiego.

Stanowisko zostało zlokalizowane podczas badań powierzchniowych AZP w maju 1986 r. przez mgr. Sławomira Żółkowskiego. Położone jest na piaszczystym wyniesieniu otoczonym przez podmokłe łąki dna doliny rzeki Krzny. Zajmuje nieużytek częściowo zniszczony przez niewielkie piaskownie oraz wysypiska śmieci. Część stanowiska porośnięta jest lasem sosnowym.

Badania wykopaliskowe przeprowadzone podczas objazdu stanowisk zagrożonych zniszczeniem w dn. 23–24 lipca 1992 r. miały charakter ratowniczy. Przebadano ok. 30 m² powierzchni stanowiska zakładając wykopy na krawędzi wschodniej i południowej niewielkiego wybierzyska, przy profilach, w których zauważono ślady obiektów archeologicznych. Łącznie odkryto 10 obiektów oraz niewielką ilość zabytków, głównie krzemiennych, występujących luźno poza obiektami.

Większość obiektów to owalne jamy zasobowe (6), w których sporadycznie tylko występował materiał zabytkowy, prawdopodobnie więc spełniały one rolę niewielkich spichlerzyków na produkty organiczne. Dwa obiekty natomiast mogły spełniać rolę jam półziemianek. Najciekawszym pod względem badawczym był obiekt nr 2 — grób jamowy kultury przeworskiej z młodszego okresu przedrzymskiego (fazy A₁–A₂), z którego pochodzą fragm. czarnego, silnie rozdrobnionego naczynia cienkościennego. Poza tym wystąpiły